PAKENDI INFOLEHT ON KOOSTATUD TOIMEAINEPÕHISELT

Pakendi infoleht: teave kasutajale

Fentanüül; 12 mcg/h, 25 mcg/h, 50 mcg/h, 75 mcg/h, 100 mcg/h; transdermaalne plaaster

Ravimit turustatakse Ravimiameti eriloa alusel ning seda võib kasutada üksnes arsti soovitusel.

Enne ravimi kasutamist lugege hoolikalt infolehte, sest siin on teile vajalikku teavet.
- Hoidke infoleht alles, et seda vajadusel uuesti lugeda.
- Kui teil on lisaküsimusi, pidage nõu oma arsti, apteekri või meditsiiniõega.
- Ravim on välja kirjutatud üksnes teile (või teie lapsele). Ärge andke seda kellelegi teisele. Ravim võib olla neile kahjulik, isegi kui haigusnähud on sarnased.
- Kui teil tekib ükskõik milline kõrvaltoime, pidage nõu oma arsti, apteekri või meditsiiniõega. Kõrvaltoime võib olla ka selline, mida selles infolehes ei ole nimetatud. Vt lõik 4.

Infolehe sisukord

1. Mis ravim on fentanüül ja milleks seda kasutatakse
2. Mida on vaja teada enne fentanüüli kasutamist
3. Kuidas fentanüüli kasutada
4. Võimalikud kõrvaltoimed
5. Kuidas fentanüüli säilitada
6. Muu teave

1. Mis ravim on fentanüül ja milleks seda kasutatakse

Fentanüüli plaastrid aitavad leevendada tugevat ja kauakestvat valu:
- täiskasvanutel, kes vajavad pidevat valuravi;
- üle 2-aasta vanustel lastel, kes juba kasutavad opioidravimeid ja kes vajavad pidevat valuravi.

Fentanüül kuulub tugevate valuvaigistite (opioidid) rühma.

2. Mida on vaja teada enne fentanüüli kasutamist

Fentanüüli ei tohi kasutada
- kui olete fentanüüli või selle ravimi mis tahes koostisosade (loetletud lõigus 6) suhtes allergiline;
- kui teil esineb lühiajaline valu, nt äkiline valu või operatsioonijärgne valu;
- kui teil on hingamisraskused aeglase või pindmise hingamisega.

Ärge kasutage seda ravimit, kui miski ülaltoodust kehtib teie või teie lapse kohta. Kui te ei ole kindel, rääkige enne fentanüüli kasutamist oma arsti või apteekriga.

Hoiatused ja ettevaatusabinõud

- Fentanüülil võivad olla eluohtlikud kõrvaltoimed inimestele, kes veel ei kasuta regulaarselt arsti poolt määratud opoidravimeid.
- Fentanüül on ravim, mis võib eluohtlik olla lastele, ka siis, kui plaastreid on kasutatud. Võtke arvesse, et kleepuv plaaster (kasutamata või kasutatud) võib olla lapsele ahvatlev ja kui see kleepub lapse nahale või laps paneb selle endale suhu, võib see olla surmav.
- Hoidke seda ravimit ohutus ja turvalises teistele kättesaamatus kohas – lisateabe saamiseks vt lõik 5.

Plaastri kleepumine kellelegi teisele
Plaastrit võib kleepida ainult selle inimese nahale, kellele see on arsti poolt määratud. Teatatud on juhtumitest, kui plaastrid kleepuvad kogemata mõnele teisele pereliikmele lähedasel füüsilisel kokkupuutel või voodi jagamisel inimesega, kes kannab plaastrit. Teise inimese (eriti lapse) külge kogemata kleepunud plaaster võib põhjustada ravimi imendumise plaastrist läbi teise inimese naha ning kaasa tuua tõsise kõrvaltoime, nt hingamisraskused aeglase või pindmise hingamisega, mis võib olla surmav. Kui plaaster kleepub teise inimese külge, eemaldage plaaster kohe ja pöörduge abi saamiseks arsti poole.

Eriline ettevaatus on vajalik ravimiga fentanüül

Enne ravimi kasutamist pidage nõu oma arsti või apteekriga, kui midagi järgnevast kehtib teie kohta – teie arstil võib tekkida vajadus teid hoolikamalt uurida:
- kui teil on kunagi olnud probleeme kopsude või hingamisega;
- kui teil on kunagi olnud probleeme südame, maksa või neerudega või madal vererõhk;
- kui teil on kunagi olnud ajukasvaja;
- kui teil on kunagi olnud pidevad peavalud või peatrauma;
- kui olete vanem inimene – te võite ravimi mõjudele olla tundlikum;
- kui teil esineb seisund, mida nimetatakse *myasthenia gravis*'eks, mille korral lihased muutuvad nõrgaks ja väsivad kiiresti.

Kui midagi ülaltoodust kehtib teie kohta (või te ei ole kindel), rääkige enne fentanüüli kasutamist oma arsti või apteekriga.

Rääkige oma arstile, kui plaastri kasutamisel tekib teil magamise ajal hingamisprobleeme.
Opioidid, nagu fentanüül, võivad põhjustada unega seotud hingamishäireid, nagu uneapnoe (une ajal tekkivad hingamise pausid) ja unega seotud hüpokseemia (madal hapnikusisaldus veres). Pöörduge oma arsti poole, kui teie, teie partner või hooldaja märkab, et teil esineb mõni järgmistest sümptomitest:
- hingamise pausid magamise ajal;
- hingeldusest tingitud ärkamine keset ööd;
- raskused katkestuseta magada;
- äärmine unisus päevasel ajal.

Arst võib kaaluda teie annuse vähendamist.

Rääkige oma arstile, kui plaastri kasutamisel märkate muutusi valu tundmises. Kui tunnete, et:
- plaaster ei leevenda enam valu;
- valu suureneb;
- valu tundmine on muutunud (nt tunnete valu mujal kehaosas);
- teie kehas tekitab valu mingi asja puudutus, mis tavaliselt ei tee haiget.

Ärge muutke ise annust. Teie arst võib otsustada teie annust või ravi muuta.

Kõrvaltoimed ja fentanüül
- Fentanüül võib teid muuta ebatavaliselt uniseks ning muuta teie hingamise aeglasemaks või pindmisemaks. Väga harva võivad sellised hingamisprobleemid osutuda eluohtlikuks või isegi lõppeda surmaga, eriti inimestel, kes ei ole varem tugevaid opioidvaluvaigisteid (nagu fentanüül või morfiin) kasutanud. Kui teie, teie kaaslane või hooldaja märkab, et plaastrit kandev inimene on ebatavaliselt unine, hingab aeglaselt või pindmiselt, siis:
  - eemaldage plaaster;
  - helistage arstile või minge kohe lähimasse haiglasse;
  - laske inimesel võimalikult palju liikuda ja rääkida.
- Kui teil tõuseb Fentanüüli kasutamise ajal palavik, rääkige sellest oma arstile – see võib suurendada nahka läbiva ravimi hulka.
- Fentanüül võib põhjustada kõhukinnisust. Küsige nõu oma arstilt või apteekrilt, kuidas kõhukinnisust vältida või seda leevendada.

Võimalike kõrvaltoimete täieliku loetelu leiate lõigust 4.

Plaastri manustamiskohale ei tohi lasta mõjuda otsesel kuumusel, nt soojenduskott, elektritekk, kuumaveepudel, soojendusega vesivoodi või soojendus- või päevituslambid. Ärge päevitage, olge pikalt kuumas vannis või saunas ega kasutage spaas mullivanne. Vastasel juhul võib suureneda plaastrist saadav ravimi hulk.

Pikaajaline kasutamine ja tolerantsus
See ravim sisaldab fentanüüli, mis on opioidravim. Opioidvaluvaigisti korduv kasutamine võib vähendada ravimi efektiivsust (teie organism harjub ravimiga, mida nimetatakse ravimitolerantsuseks). Samuti võite fentanüüli kasutamisel muutuda valu suhtes tundlikumaks. Seda nimetatakse hüperalgeesiaks. Plaastrite annuse suurendamine võib aidata mõneks ajaks valu vähendada, kuid see võib olla ka kahjulik. Kui märkate, et ravimi efektiivsus väheneb, pidage nõu arstiga. Arst otsustab, kas teie jaoks on parem fentanüül annuse suurendamine või kasutamise järkjärguline vähendamine.

Sõltuvus ja sõltuvushäire
Fentanüül korduv kasutamine võib tekitada ka sõltuvust, ravimi kuritarvitamist ja sõltuvushäiret, mis võib põhjustada eluohtlikku üleannustamist. Suuremad annused ja pikemaajaline kasutamine võivad suurendada nende kõrvaltoimete riski. Sõltuvus või sõltuvushäire võib tekitada tunde, et teil ei ole enam kontrolli selle üle, kui palju ravimit on vaja või kui sageli tuleb seda kasutada. Võite tunda, et peate ravimi kasutamist jätkama, isegi kui see ei leevenda valu.

Sõltuvuse või sõltuvushäire tekkimise risk on eri inimestel erinev. Teil võib olla suurem risk sõltuvuse või sõltuvushäire tekkeks fentanüüli kasutamisel, kui:
- Teie ise või keegi teie perekonnast on alkoholi, mõnda retseptiravimit või ebaseaduslikku uimastit kuritarvitanud või olnud sellest sõltuvuses („sõltuvushäire“).
- Olete suitsetaja.
- Teil on esinenud meeleoluhäireid (depressioon, ärevus- või isiksusehäire) või psühhiaater on teil ravinud muid vaimuhaigusi.

Kui märkate fentanüüli kasutamise ajal vähemalt üht järgmistest nähtudest, võib see tähendada, et teil on tekkinud sõltuvus või sõltuvushäire.
- Teil on vajadus kasutada ravimit kauem, kui arst teile soovitas.
- Teil on vajadus kasutada soovitatavast annusest suuremat annust.
- Kasutate ravimit muudel põhjustel kui määratud näidustused, näiteks rahulikuks jäämiseks või uinumiseks.
- Olete korduvalt, kuid edutult proovinud ravimi kasutamist lõpetada või seda ohjata.
- Kui lõpetate ravimi kasutamise, tunnete end halvasti. Pärast ravimi uuesti kasutamist tunnete end paremini (võõrutusnähud).

Kui märkate mõnda neist nähtudest, rääkige oma arstiga, et arutada teie jaoks parimat raviviisi, sealhulgas seda, millal on sobiv ravimi kasutamine lõpetada ja kuidas seda ohutult teha.

Ärajätunähud fentanüüli kasutamise lõpetamisel
Ärge lõpetage järsku selle ravimi kasutamist. Võivad tekkida ärajätunähud, näiteks rahutus, unehäired, ärrituvus, erutus, ärevus, enda südamelöökide tunnetamine (südamepekslemine), vererõhu tõus, iiveldus või oksendamine, kõhulahtisus, isutus, värisemine, külmavärinad või higistamine. Kui te soovite selle ravimi kasutamise lõpetada, pidage esmalt nõu oma arstiga. Teie arst selgitab teile, kuidas seda teha, tavaliselt annust järk-järgult vähendades, et ebameeldivad ärajätunähud oleksid võimalikult minimaalsed.

Muud ravimid ja fentanüül
Teatage oma arstile või apteekrile, kui te kasutate, olete hiljuti kasutanud või kavatsete kasutada mis tahes muid ravimeid. Siia kuuluvad ravimid, mille olete ostnud retseptita või taimsed preparaadid. Samuti peate apteekrile ütlema, et kasutate fentanüüli, kui ostate apteegist mis tahes ravimeid.

Teie arst teab, millised ravimid on fentanüüli kasutamisel ohutud. Võimalik, et teid peab hoolega jälgima, kui te võtate mõnda ravimit allpool loetletud ravimirühmadest või kui te lõpetate mõne ravimi võtmise allpool loetletud ravimirühmadest, sest see võib mõjutada vajatavat fentanüüli annust.

Eeskätt rääkige oma arstile või apteekrile, kui te võtate:
- teisi valuvaigisteid, nt teised opioidvaluvaigistid (nt buprenorfiin, nalbufiin või pentasotsiin) ja mõned närvivalu valuvaigistid (gabapentiin ja pregabaliin);
- und soodustavaid ravimeid (nt temasepaam, zaleploon või zolpideem);
- rahustavaid ravimeid (trankvillisaatorid, nt alprasolaam, klonasepaam, diasepaam, hüdroksüsiin või lorasepaam) ja vaimsete haiguste ravimeid (antipsühhootilised ained, nt aripiprasool, haloperidool, olansapiin, risperidoon või fenotiasiinid);
- ravimeid lihaste lõõgastamiseks (nt tsüklobensapriin või diasepaam);
- mõningaid ravimeid, mida kasutatakse depressiooni raviks, mida nimetatakse SSRI-deks või SNRI-deks (nt tsitalopraam, duloksetiin, estsitalopraam, fluoksetiin, fluvoksamiin, paroksetiin, sertraliin või venlafaksiin) – lisateavet leiate allpool;
- teatud tüüpi depressiooni või Parkinsoni tõve ravimeid, mida nimetatakse MAOI-deks (nt isokarboksasiid, fenelsiin, selegiliin või tranüültsüpromiin). Ärge kasutage Fentanüüli 14 päeva jooksul pärast ravi lõpetamist selliste ravimitega -lisateavet leiate allpool;
- mõningaid antihistamiine, eriti neid, mis muudavad teid uniseks (nt kloorfeniramiin, klemastiin, tsüproheptadiin, difenhüdramiin või hüdroksüsiin);
- mõningaid antibiootikume, mida kasutatakse infektsioonide raviks (nt erütromütsiin või klaritromütsiin);
- seenhaiguste ravimeid (nt itrakonasool, ketokonasool, flukonasool või vorikonasool);
- HIV-infektsiooni vastaseid ravimeid (nt ritonaviir);
- ravimeid, mida kasutatakse südame rütmihäirete raviks (nt amiodaroon, diltiaseem või verapamiil);
- tuberkuloosiravimeid (nt rifampitsiin);
- mõningaid ravimeid, mida kasutatakse epilepsia raviks (nt karbamasepiin, fenobarbitaal või fenütoiin);
- mõningaid ravimeid, mida kasutatakse iivelduse või merehaiguse raviks (nt fenotiasiinid);
- mõningaid ravimeid, mida kasutatakse kõrvetiste või haavandite raviks (nt tsimetidiin);
- mõningaid ravimeid, mida kasutatakse stenokardia (valu rinnus) või kõrge vererõhu raviks (nt nikardipiin);
- mõningaid ravimeid, mida kasutatakse verevähi raviks (nt idelalisiib).

Fentanüül koos antidepressantidega
Kõrvaltoimete tekkeoht kasvab, kui te võtate teatud antidepressante. Fentanüülil võib olla koostoime nende ravimitega ja te võite kogeda vaimse seisundi muutusi, nt erutustunne, olematute asjade nägemine, tundmine, kuulmine või haistmine (hallutsinatsioonid) ja muid toimeid, nt vererõhu muutumine, südametegevuse kiirenemine, kehatemperatuuri tõus, aktiivsed refleksid, koordinatsiooni puudumine, lihasjäikus, iiveldus, oksendamine ja kõhulahtisus (need võivad olla serotoniini sündroomi tunnused). Kui kasutatate neid koos, võib teie arst tahta teid selliste kõrvaltoimete suhtes tähelepanelikult jälgida, eriti kui te alustate ravi või kui teie ravimi annus muutub.

Kasutamine koos kesknärvisüsteemi depressantidega, sealhulgas alkoholi ja mõnede narkootiliste ravimitega
Fentanüüli samaaegne kasutamine rahustava toimega ravimitega, nagu bensodiasepiinid või sarnased ravimid, suurendab uimasuse, hingamisraskuste (respiratoorne depressioon) ja kooma tekkeriski ning võib olla eluohtlik. Seetõttu võib samaaegset kasutamist kaaluda ainult juhul, kui teised ravivõimalused ei sobi.
Kui teie arst ikkagi kirjutab fentanüüli välja koos rahustava toimega ravimitega, siis peab annus ja ravi kestus olema teie arsti poolt piiratud.
Palun teavitage oma arsti kõigist rahustava toimega ravimitest, mida te võtate ja järgige täpselt oma arsti annustamissoovitusi. Kasulik võib olla sõprade või sugulaste teavitamine ülaltoodud nähtudest ja sümptomitest. Võtke ühendust oma arstiga, kui teil tekivad sellised sümptomid.

Operatsioonid
Kui te arvate, et teil on tulemas anesteesiaga protseduur, öelge enne arstile või hambaarstile, et kasutate fentanüüli.

Fentanüül ja alkohol
Ärge jooge fentanüüli kasutamise ajal alkoholi, välja arvatud juhul, kui olete esmalt sellest oma arstiga rääkinud.
Fentanüül võib muuta teid uniseks või panna aeglasemalt hingama. Alkoholi tarbimine võib tugevdada neid toimeid.

Rasedus ja imetamine
Kui te olete rase, imetate või arvate end olevat rase või kavatsete rasestuda, pidage enne selle ravimi kasutamist nõu oma arsti või apteekriga.

Fentanüüli ei tohi kasutada raseduse ajal, välja arvatud juhul, kui olete seda oma arstiga arutanud.

Fentanüüli ei tohi kasutada sünnituse ajal, sest see ravim võib mõjutada vastsündinud lapse hingamistegevust.

Fentanüüli pikaajaline kasutamine raseduse ajal võib teie vastsündinul põhjustada ärajätunähte (nagu kiljuv nutt, närvilisus, tõmblused, söömisraskused ja kõhulahtisus), mis võivad olla eluohtlikud, kui neid ei tuvastata ega ravita. Rääkige otsekohe arstiga, kui arvate, et teie lapsel võivad olla ärajätunähud.

Rinnaga toitmise ajal ei tohi fentanüüli kasutada. Te ei tohi last rinnaga toita 3 päeva jooksul pärast fentanüüli plaastri eemaldamist. Seda põhjusel, et ravim võib erituda rinnapiima.

Autojuhtimine ja masinatega töötamine
Fentanüül võib mõjutada teie autojuhtimise ja masinate või mehhanismidega töötamise võimet, sest see võib tekitada unisust või pearinglust. Nendel juhtudel ärge juhtige autot ega käsitsege mingeid tööriistu või masinaid. Ärge selle ravimi kasutamisel juhtige autot enne, kui te ei tea, kuidas see teid mõjutab.

Rääkige oma arstiga või apteekriga, kui te ei ole kindel, kas autojuhtimine on selle ravimi kasutamisel ohutu.

3. Kuidas fentanüüli kasutada

Kasutage seda ravimit alati täpselt nii, nagu arst on teile selgitanud. Kui te ei ole milleski kindel, pidage nõu oma arsti või apteekriga.

Teie arst otsustab, millise tugevusega fentanüül on teie jaoks sobivaim, võttes arvesse teie valu tugevust, teie üldist seisundit ja mis tüüpi valuravi te senini olete saanud.

Arst arutab teiega enne ravi alustamist ja ravi ajal regulaarselt ka seda, mida võite fentanüüli kasutamisest oodata, millal ja kui kaua tuleb neid kasutada, millal peate arstiga ühendust võtma ning millal tuleb kasutamine lõpetada (vt ka lõik 2. Võõrutussümptomid fentanüüli kasutamise lõpetamisel).

Plaastrite kasutamine ja vahetamine
- Igas plaastris on piisavalt ravimit **kolmeks päevaks (72 tunniks)**.
- Plaastrit tuleb vahetada iga kolme päeva järel, kui arst ei ole määranud teisiti.
- **Enne** uue plaastri kasutamist eemaldage alati eelmine plaaster.
- Vahetage plaastrit alati **samal kellaajal** iga 3 päeva (72 tunni) järel.
- Kui te kasutate mitut plaastrit, vahetage kõik plaastrid samal ajal.

- Märkige üles plaastri asetamise päev, kuupäev ja kellaaeg, et teaksite, millal peate plaastrit vahetama.
- Järgnevas tabelis on näidatud, millisel nädalapäeval te peate plaastrit vahetama:

Asetage plaaster		**Vahetage plaastrit**
esmaspäev	⇨	neljapäev
teisipäev	⇨	reede
kolmapäev	⇨	laupäev
neljapäev	⇨	pühapäev
reede	⇨	esmaspäev
laupäev	⇨	teisipäev
pühapäev	⇨	kolmapäev

Kuhu plaaster asetada
Täiskasvanud
- Asetage plaaster siledale nahapinnale ülakehal või käsivarrel (mitte liigese peale).

Lapsed
- Asetage plaaster alati ülaseljale, et lapsel oleks keeruline selleni ulatuda või seda ära võtta.
- Kontrollige aeg-ajalt, kas plaaster on naha küljes kinni.
- Oluline on see, et laps ei eemaldaks plaastrit ega paneks seda suhu, kuna see võib olla eluohtlik või isegi surmav.
- Jälgige last hoolega 48 tunni jooksul pärast:
  - esimese plaastri kohale asetamist;
  - suurema annusega plaastri kohale asetamist.
- Enne plaastri täieliku toime avaldumist võib kuluda veidi aega. Seetõttu võib teie laps vajada ka muid valuvaigisteid enne, kui plaaster toimima hakkab. Teie arst räägib sellest teiega.

Täiskasvanud ja lapsed
Ärge asetage plaastrit
- samale kohale kaks korda järjest;
- alale, mida liigutate palju (liigesed), ärritatud või haavadega nahale;
- väga karvasele nahale. Karvade korral ärge raseerige neid (raseerimine ärritab nahka). Selle asemel lõigake karvad ära võimalikult naha lähedalt.

Küsige arstilt või apteekrilt, kuidas antud toodet korrektselt kasutada.

Plaastri peale panemine
1. toiming. Naha ettevalmistamine.
- Enne plaastri peale panemist veenduge, et teie nahk on täiesti kuiv, puhas ja jahe.
- Kui peate nahka puhastama, kasutage külma vett.
- Enne plaastri peale panemist ärge kasutage seepi ega muid puhastusvahendeid, kreeme, niisutajaid, õlisid ega talki.
- Ärge pange plaastrit peale kohe pärast kuumas vannis või duši all käimist.

2. toiming. Avage kotike.
- Iga plaaster on suletud eraldi kotikesse.
- Lõigake kotike kääridega mööda punktiirjoont lahti või juhul kui kotikesel on rebitav külg, siis rebige see ettevaatlikult mööda märgistatud joont ära.
- Lõigake ettevaatlikult kotikese serv täielikult ära, et vältida sisemise plaastri kahjustamist.

- Haarake avatud kotikese mõlemalt poolt ja tõmmake see lahti.
- Võtke plaaster välja ja kasutage seda kohe.
- Hoidke tühi kotike alles, et saaksite sinna pärast panna kasutatud plaastri.
- Kasutage iga plaastrit ainult üks kord.
- Ärge võtke plaastrit kotikesest välja enne, kui olete valmis seda kasutama.
- Vaadake, et plaaster ei oleks kahjustunud.

- Ärge kasutage plaastrit, kui seda on jagatud, lõigatud või sellel on kahjustusi.
- Ärge kunagi jagage või lõigake plaastrit.

3. toiming. Tõmmake ja vajutage.
- Veenduge, et plaastri piirkonnas on riietus avar ja ärge kleepige seda tugeva paela või kummipaela alla.
- Tõmmake ettevaatlikult ära pool plaastri läikivast plastkattest, alustades keskjoonelt. Püüdke hoiduda plaastri kleepuva osa puudutamisest.
- Vajutage plaastri kleepuv pool nahale.
- Eemaldage plaastri katte teine pool ja suruge kogu plaaster naha külge kinni, kasutades selleks peopesa.
- Hoidke plaastrit vähemalt 30 sekundit. Veenduge, et see kleepub korralikult, eriti servadest.

4. toiming. Plaastri ära viskamine.
- Kohe pärast plaastri eemaldamist murdke see tihedalt pooleks, nii et selle kleepuvad pooled kinnituvad üksteise külge.
- Asetage plaaster tagasi originaalkotikesse ja visake kotike ära vastavalt apteekri juhistele.
- Plaastrid sisaldavad ka pärast kasutamist veidi ravimit, mis võib olla lastele kahjulik või isegi surmav, seetõttu hoidke kasutatud plaastreid laste eest varjatud ja kättesaamatus kohas.

5. toiming. Pesemine.
- Pärast plaastri käsitsemist peske alati käsi, kasutades ainult puhast vett.

Veel teavet fentanüüli kasutamise kohta

Igapäevatoimingud plaastri kasutamise korral
- Plaastrid on veekindlad.
- Plaastrit kandes võite käia duši all või vannis, aga ärge kraapige plaastrit.
- Kui teie arst sellega nõus on, võite plaastrit kandes teha trenni või sporti.
- Plaastrit kandes võite ka ujuda, aga
  - ärge kasutage spaades kuuma mullivanni;
  - ärge pange plaastri peale tugevat paela või kummipaela.
- Plaastri manustamiskohale ei tohi lasta mõjuda otsesel kuumusel, nt soojenduskott, elektritekk, kuumaveepudel, soojendusega vesivoodi või soojendus- või päevituslambid. Ärge päevitage, olge pikalt kuumas vannis või saunas. Vastasel juhul võib suureneda plaastrist saadav ravimi hulk.

Kui kiiresti plaastrid toimima hakkavad?
- Enne esimese plaastri täieliku toime avaldumist võib kuluda veidi aega.
- Esimestel päevadel võib teie arst teile anda lisaks teisi valuvaigisteid.
- Seejärel peaks plaaster tagama pideva valu leevendava toime, nii et te võite lõpetada teiste valuvaigistite võtmise. Siiski võib arst teile aeg-ajalt määrata lisaks teisi valuvaigisteid.

Kui kaua peab plaastreid kasutama?
- Fentanüüli plaastrid on ette nähtud pikaajaliseks valuraviks. Teie arst oskab teile öelda, kui kaua te tõenäoliselt peate plaastreid kasutama.

Kui valu tugevneb
- Kui valu äkitselt tugevneb pärast viimase plaastri paigaldamist, peaksite oma plaastrit kontrollima. Kui see ei kleepu enam hästi või on maha kukkunud, peaksite plaastri välja vahetama (*vt ka lõiku „Kui plaaster tuleb lahti“*).
- Kui teie valu plaastrite kasutamisel aja jooksul tugevneb, võib arst teile prooviks määrata tugevama plaastri või anda teile lisaks teisi valuvaigisteid (või mõlemat).
- Kui plaastri tugevuse suurendamisest ei piisa, võib arst otsustada lõpetada plaastrite kasutamise.

Kui te kasutate liiga palju plaastreid või vale tugevusega plaastrit
Kui olete nahale kinnitanud liiga palju plaastreid või vale tugevusega plaastri, siis eemaldage plaastrid ja pöörduge kohe arsti poole.

Üleannustamise nähtude hulka kuuluvad hingamisraskused või pindmine hingamine, väsimus, äärmine unisus, võimetus selgelt mõelda, normaalselt kõndida või rääkida ja minestuse, pearingluse või segasuse tunne. Üleannustamine võib tekitada ka ajuhäire (toksiline leukoentsefalopaatia).

Kui te unustasite plaastrit vahetada
- Kui te unustate plaastrit vahetada, tehke seda niipea, kui see teile meenub ning märkige üles vahetamise kuupäev ja kellaaeg. Vahetage plaastrit uuesti **3 ööpäeva (72 tunni)** pärast nagu tavaliselt.
- Kui te olete plaastri vahetamisega väga palju hilinenud, rääkige sellest oma arstile, sest te võite vajada lisaks teisi valuvaigisteid; kuid **ärge** asetage lisaks teist plaastrit.

Kui plaaster tuleb lahti
- Kui plaaster tuleb lahti enne, kui on aeg seda vahetada, vahetage plaaster kohe ja märkige üles kuupäev ja kellaaeg. Kasutage uut nahapiirkonda:
  - ülakehal või käsivarrel;
  - lapsel ülaseljal.
- Andke arstile sellest teada ja jätke plaaster peale veel **3 päevaks (72 tunniks)** või vastavalt arsti juhistele enne tavapärast plaastri vahetust.
- Kui plaastrid tulevad tihti lahti, rääkige sellest oma arsti, apteekri või meditsiiniõega.

Kui te soovite lõpetada plaastrite kasutamise
- Ärge lõpetage järsku selle ravimi kasutamist. Kui te soovite selle ravimi kasutamise lõpetada, pidage esmalt nõu oma arstiga. Teie arst ütleb teile, kuidas seda teha, vähendades tavaliselt annust järk-järgult, et mis tahes ebameeldivad ärajätunähud oleksid minimaalsed. Vt ka lõik 2 „*Ärajätunähud fentanüüli kasutamise lõpetamisel*“.
- Kui olete lõpetanud plaastrite kasutamise, ärge alustage seda uuesti enne, kui olete oma arstiga nõu pidanud. Ravi taasalustamisel võite vajada teistsuguse tugevusega plaastreid.

Kui teil on lisaküsimusi selle ravimi kasutamise kohta, pidage nõu oma arsti või apteekriga.

4. Võimalikud kõrvaltoimed

Nagu kõik ravimid, võib ka see ravim põhjustada kõrvaltoimeid, kuigi kõigil neid ei teki.

Kui teie, teie kaaslane või hooldaja märkab plaastrit kasutaval inimesel midagi järgnevast, eemaldage plaaster ja helistage kohe arstile või minge lähimasse haiglasse. Võite vajada kiiret arstiabi.

- Ebaharilik uimasus, normaalsest aeglasem või pindmisem hingamine.
  Järgige ülaltoodud nõuandeid ja laske plaastrit kandval inimesel võimalikult palju liikuda ja rääkida. Väga harva võivad need hingamisraskused osutuda eluohtlikuks või isegi lõppeda surmaga, eriti inimestel, kes ei ole varem tugevaid opioidvaluvaigisteid (nagu Fentanüül või morfiin) kasutanud. (Aeg-ajalt, võib esineda kuni 1 inimesel 100-st).

- Järsku tekkinud näo- või kõriturse, tugev ärritus, naha punetus või villid nahal.
  Need võivad olla tõsise allergilise reaktsiooni nähud. (Esinemissagedust ei saa hinnata olemasolevate andmete alusel).

- Tõmblused (krambihood). (Aeg-ajalt, võib esineda kuni 1 inimesel 100-st).

- Teadvusehäired või teadvusekaotus. (Aeg-ajalt, võib esineda kuni 1 inimesel 100-st).

Teatatud on ka järgmistest kõrvaltoimetest

Väga sage (võib esineda rohkem kui 1 inimesel 10-st)
- Iiveldus, oksendamine, kõhukinnisus
- Unisus (somnolents)
- Pearingluse tunne
- Peavalu.

Sage (võib esineda kuni 1 inimesel 10-st)
- Allergiline reaktsioon
- Söögiisu kadumine
- Unetus
- Depressioon
- Ärevuse või segaduse tunne
- Olematute asjade nägemine, tundmine, kuulmine või haistmine (hallutsinatsioonid)
- Lihasvärinad või -spasmid
- Ebatavaline tunne nahal, nt kihelus või torkimine (paresteesia)
- Pöörlemise tunne (vertigo)
- Südame löögisagedus tundub kiire või ebaühtlane (palpitatsioonid, tahhükardia)
- Kõrge vererõhk
- Hingeldus (düspnoe)
- Kõhulahtisus
- Suukuivus
- Kõhuvalu või seedehäired
- Liigne higistamine
- Sügelus, nahalööve või -punetus
- Urineerimisraskused
- Ebatavaline väsimus, nõrkus või ebamugavustunne
- Külmatunne
- Käte, pahkluude või jalgade turse (perifeerne ödeem).

Aeg-ajalt (võib esineda kuni 1 inimesel 100-st)
- Erutus- või ebakindlustunne
- Ebatavaliselt õnnelik olek (eufooria)
- Vähenenud tundlikkus, eriti nahal (hüpoasteesia)
- Mälukaotus
- Hägune nägemine
- Aeglane südametegevus (bradükardia) või madal vererõhk
- Naha sinakas värvus, mille põhjuseks on madal hapnikutase veres (tsüanoos)
- Soolestiku motoorika peatumine (iileus)
- Sügelev nahalööve (ekseem), allergiline reaktsioon või muud nahahäired kohas, kus oli plaaster
- Gripitaoline haigus
- Kehatemperatuuri muutuse tunnetus
- Palavik
- Lihastõmblused
- Raskused erektsiooni saavutamise ja säilitamisega (impotentsus) või seksuaalfunktsiooni häired
- Neelamisraskused.

Harv (võivad esineda kuni 1 inimesel 1000-st)
- Kitsad pupillid (mioos)
- Hingamise seiskumine aeg-ajalt (apnoe).

Teadmata (esinemissagedust ei saa hinnata olemasolevate andmete alusel)
- Meessuguhormoonide puudus (androgeenide defitsiit)

- Deliirium (võimalik on kombinatsioon järgmistest sümptomitest: erutus, rahutus, desorientatsioon, segasus, hirm, olematute asjade nägemine või kuulmine, unehäired, hirmuunenäod).
- Fentanüül võib tekitada sõltuvust (vt lõik 2).

Võite märgata naha löövet, punetust või kerget sügelust kohas, kus on plaaster. See on tavaliselt kerge ja kaob pärast plaastri eemaldamist. Kui seda ei juhtu või kui plaaster ärritab nahka tugevasti, pöörduge oma arsti poole.

Plaastrite korduv kasutamine võib vähendada ravimi efektiivsust (teie organism harjub sellega või muutub valu suhtes tundlikumaks) või teil võib tekkida sõltuvus.

Kui te hakkate muu valuvaigisti asemel kasutama Fentanüüli või kui te peatate järsku Fentanüüli kasutamise, võite märgata ärajätunähte, nagu nt iiveldus, oksendamine, kõhulahtisus, ärevus või külmavärinad. Kui te märkate midagi nendest nähtudest, rääkige oma arstiga.

Teatatud on ka ärajätunähtudest imikutel pärast seda, kui nende emad on raseduse ajal pikalt Fentanüüli kasutanud.

Kõrvaltoimetest teatamine
Kui teil tekib ükskõik milline kõrvaltoime, pidage nõu oma arsti, apteekri või meditsiiniõega. Kõrvaltoime võib olla ka selline, mida selles infolehes ei ole nimetatud. Kõrvaltoimetest võite ka ise teatada www.ravimiamet.ee kaudu. Teatades aitate saada rohkem infot ravimi ohutusest.

5. Kuidas fentanüüli säilitada

Kus peaksite plaastreid hoidma
Hoidke kõiki plaastreid (kasutatud ja kasutamata) laste eest varjatud ja kättesaamatus kohas.

Hoidke seda ravimit ohutus ja turvalises kohas, kus teised inimesed seda kätte ei saa. See võib põhjustada tõsist kahju ja lõppeda surmaga inimestele, kes võtavad seda ravimit kogemata või tahtlikult, kui seda ei ole neile välja kirjutatud.

Kui kaua võib fentanüüli säilitada
Ärge kasutage fentanüüli pärast kõlblikkusaega, mis on märgitud pakendil ja kotikesel. Kõlblikkusaeg viitab selle kuu viimasele päevale (pärast EXP). Kui plaastrid on aegunud, viige need apteeki.

See ravimpreparaat ei vaja säilitamisel eritingimusi.

Kuidas hävitada kasutatud plaastreid või plaastreid, mida te enam ei kasuta
Kasutatud või kasutamata plaastri kogemata kleepumine teise inimese (eriti lapse) külge võib lõppeda surmaga.

Kasutatud plaastrid tuleb murda pooleks, kleepuv pool seespool. Seejärel tuleb need ohutult minema visata, pannes need tagasi algsesse kotikesse ja hoida inimeste (eriti laste) eest varjatud ja kättesaamatus kohas, kuni need on ohutult kõrvaldatud. Küsige oma apteekrilt, kuidas hävitada ravimeid, mida te enam ei kasuta.

Ärge visake ravimeid kanalisatsiooni ega olmejäätmete hulka. Need meetmed aitavad kaitsta keskkonda.

6. Muu teave

Abiained vt pakendilt.

Müügiloa hoidja ja tootja

Ravimit turustatakse Ravimiameti eriloa alusel.

Infoleht on viimati uuendatud jaanuaris 2025.